

ANALIZA IMPACTULUI	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact asupra proiectului Legii horticulturii (crearea Oficiului Horticol și instituirea Fondului de Dezvoltare a Sectorului Horticol)
Data:	1 iulie 2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul vegetal
Persoana responsabilă și datele de contact:	
Compartimentele analizei impactului	
1. Definiția problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Problemele care urmează a fi soluționate:</p> <p>- <i>Lipsa unei structuri organizaționale în sectorul horticol, în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, responsabile de promovarea produselor horticoale pe piața locală și de export, sporirea și consolidarea colaborării și coordonării pe întreg lanțul valoric al produselor horticoale, diversificarea piețelor de export pentru produsele horticoale.</i></p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>Crizele permanente cu care se confruntă sectorul agricol autohton, tendințele de dezvoltare, dar și constrângerile majore pe plan extern și național, care afectează dezvoltarea agricolă și rurală, impune necesitatea întreprinderii unor măsuri explicite de sporire a rezilienței sectorului agricol, precum și de dezvoltare sustenabilă a acestuia.</p> <p>Horticultura, cu o pondere semnificativă în sectorul agricol, chiar dacă manifestă semne de sector de perspectivă și cu potențial de creștere sporit, este afectată de aceleași constrângeri ca și sectorul agricol în întregime, dar și de un șir de probleme specifice horticulturii, care împiedică creșterea și diversificarea sectorului horticol, dar și sporirea competitivității acestuia.</p> <p>Astfel, în pofida avantajelor competitive de care ar putea beneficia sectorul horticol, precum creșterea volumului de producție, dat fiind creșterea suprafețelor alocate producerii horticoale și creșterea productivității la hectar, tehnologiile moderne a fi implementate, amplasarea geografică, majorarea graduală a cotelor de export a unor produse horticoale către Uniunea Europeană (UE), inclusiv beneficiile oferite de Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA), producătorii agricoli sunt expuși unor provocări, a căror complexitate afectează valorificarea produselor horticoale pe piața locală și cea de export, dar și dezvoltarea echilibrată a sectorului horticol în ansamblu.</p> <p>Pe de altă parte, contextul intern de dezvoltare a sectorului horticol în Republica Moldova a înregistrat anumite tendințe pozitive, precum:</p> <p>1) consolidarea unui ecosistem de furnizori de mijloace de producere, producători agricoli, operatori de infrastructură post-recoltare, procesatori, distribuitori-exportatori, companii de logistică, etc, care pot contribui la sporirea competitivității sectorului horticol, cu condiția unui ghidaj de profesionist și bine organizat, care trebuie oferit de o instituție specializată în acest sens;</p> <p>2) creșterea volumului de producție ca urmare a creșterii suprafețelor alocate producerii horticoale și creșterii productivității la hectar, ceea ce poate condiționa creșterea exportului producției</p>	

horticole în stare proaspătă, în acest sens fiind necesară identificarea și relevarea celor mai potrivite piețe pentru export, în măsură să ofere producătorilor horticoli suficient spațiu pentru valorificarea produselor sale;

3) creșterea consumului de fructe și legume pe cap de locuitor (în medie cu 16-18% pe an în perioada ultimilor 5 ani), ceea ce oferă anumite oportunități de creștere, în special prin disponibilitatea produselor în extrasezon și creșterea prezenței produselor locale în rețelele de comerț cu amănuntul, în acest sens fiind necesară efectuarea unor analize focusate pe preferințele consumatorilor, dar și promovarea consumului de fructe și legume produse local;

4) efectul multiplicativ al sectorului horticola asupra altor sectoare agricole, dar și ale economiei pe toată lungimea lanțului valoric, pornind de la cei care reprezintă furnizorii de materii prime și resurse pentru producători horticoli, precum și partenerii care îi susțin ulterior în procesarea, ambalarea, distribuția, logistica, transportul și comercializarea produselor horticole pe piața internă și pe cea de export, astfel fiind necesară susținerea continuă a colaborării și cooperării pe întreg lanțul valoric a produselor horticole.

De asemenea, volumul record al exporturilor de struguri de masă de 84 mii tone din recolta anului 2023 (față de 57 mii tone în anul precedent), în valoare de 78 Mil. Dolari SUA, exportați către 32 destinații ori prin exporturile-record de prune proaspete în 2023, care au plasat Republica Moldova pe locul trei în rândul exportatorilor la nivel mondial, fiind și lider incontestabil în Europa, în perioada de referință fiind exportate peste 47 mii tone de prune proaspete în valoare de peste 22,8 Mil. Dolari SUA, în condițiile în care aproximativ 79% din totalul exporturilor de prune au ajuns în țările UE reprezintă un succes notoriu pentru sectorul horticola autohton, care atribuie acest rezultat impresionant atât condițiilor meteorologice favorabile, cât și investițiilor recente în producție, sisteme intensive de cultivare și infrastructură post-recoltare și poate avea unui efect multiplicativ în raport cu alte produse horticole.

În partea ce ține de contextul extern de dezvoltare a sectorului horticola în Republica Moldova, cele mai importante aspecte se referă la:

1) valoarea exportului produselor horticole proaspete și procesate, care continuă să reprezinte o cotă semnificativă a exportului total al Republicii Moldova, în anul 2023 spre exemplu aceasta fiind de 385 Mil. Dolari SUA din totalul de 605 Mil. Dolari SUA;

2) reorientarea exporturilor de produse horticole de la Federația Rusă la alte piețe, precum UE, Golful Piersic, etc., unde ponderea unor produse a crescut semnificativ (prunele de exemplu constituind cca 70 % din totalul de produse agricole exportate, strugurii de masă – cca 50%);

3) segmentul produselor horticole ecologice, care pe piața internațională continuă a fi un element de lux, reprezentând deja o categorie separată pe piața internațională, cu oportunități care până în prezent practic nu au fost explorate de producătorii agricoli din Republica Moldova.

În condițiile enunțate mai sus, cele mai mari provocări care continuă să afecteze competitivitatea horticulturii din Republica Moldova în perspectivă pe termen mediu și lung, sunt:

1) dificultăți în satisfacerea cerințelor cumpărătorilor de fructe și legume în stare proaspătă, care devin tot mai stringente pe partea ce ține de cantitatea, calitatea, ambalajul, siguranța alimentară și certificarea;

2) infrastructură și deprinderi insuficiente pentru deservirea canalelor moderne de distribuție și efectuarea livrărilor conform unui orar stabilit;

3) cunoștințe reduse legate de întregul diapazon al oportunităților internaționale existente, lipsa informației actualizate și coordonate despre cerere și ofertă din diverse piețe, cunoștințe și deprinderi insuficiente ale antreprenorilor din Republica Moldova în domeniul marketingului internațional și al vânzărilor;

4) lipsa unui brand de țară care să reunească și să reprezinte toate produsele horticole din Republica Moldova, acesta fiind necesar pentru a spori vizibilitatea și interesul față de produsele

date, dar și pentru a promova atât local cât și pe plan internațional calitățile distinse ale produselor horticole autohtone.

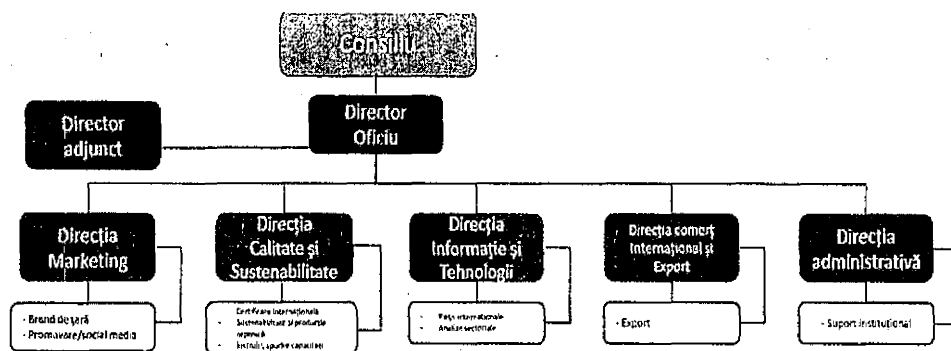
Toate aceste aspecte descrise mai sus, fiind luate în ansamblu invocă necesitatea instituționalizării unei structuri organizaționale în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care să fie responsabilă de susținerea dezvoltării sustenabile a sectorului horticol, centrat pe valorificarea tendințelor pozitive de dezvoltare a horticulturii sus-menționate.

Urmând modelul Oficiului Național al Viei și Vinului de organizare și consolidare a sectorului vitivinicol și de înregistrare a reușitelor remarcate în promovarea și poziționarea produselor vinicole pe piețe valoroase, precum și modelul Olandei, al doilea cel mai mare exportator de produse agricole din lume după SUA, care a avut organizată și funcțională o instituție similară Oficiului Horticol (Horticulture Product Board), pertința creării Oficiului Horticol este și mai elocventă, avînd la bază cele mai bune practici de organizare și funcționare a modelelor expuse supra.

Astfel, se propune constituirea Oficiului Horticol, în calitate de persoană juridică de drept public distinctă, cu forma juridică de organizare – *instituție publică*, în care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va exercita în numele statului, funcția de fondator al acestei instituții publice.

Astfel, constituirea unei entități specializate de implementare a politicii de stat în sectorul horticol în sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare reprezintă un angajament strategic inclusiv față de sectorul privat, care a solicitat și susține crearea Oficiului Horticol, care va realiza cu succes modernizarea sectorului horticol.

Se preconizează ca Oficiul Horticol să fie organizat în 5 direcții cu un efectiv-limită de 17 unități de personal, distribuit conform organigramei de mai jos:

Atribuții-cheie ale Oficiului Horticol vor fi următoarele:

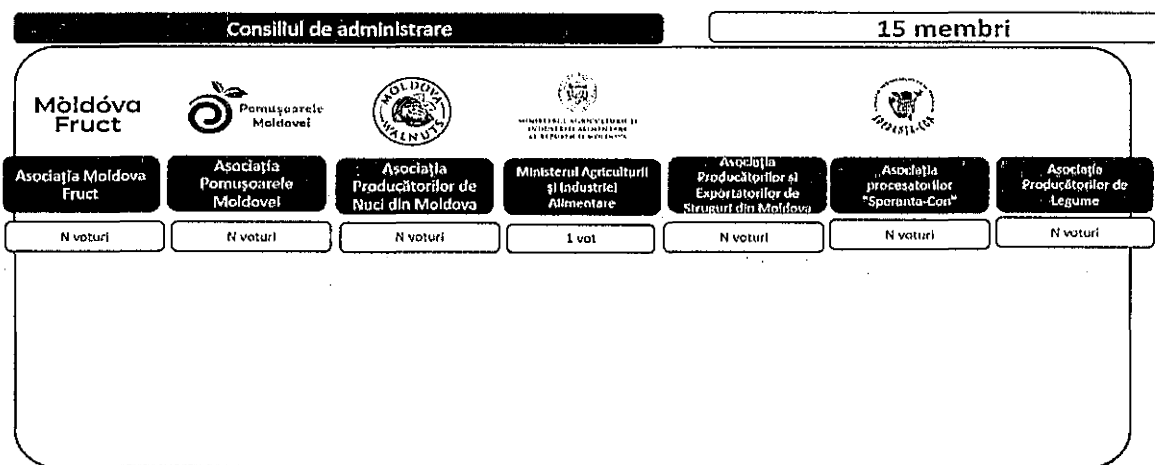
- promovarea produselor horticole pe piața internă și de export;
- efectuarea analizelor sectoriale, cercetărilor de marketing și argumentărilor economice a necesităților de dezvoltare a sectorului horticol;
- evaluarea și monitorizarea potențialului de producere, inclusiv înființarea și defrișarea plantațiilor de culturi horticole;
- contribuirea la implementarea și diseminarea inovațiilor și tehnologiilor noi în sectorul horticol;
- atragera și implementarea proiectelor și programelor finanțate cu suportul partenerilor de dezvoltare, orientate spre promovarea produselor horticole;
- ținerea Registrului horticol, în modul stabilit de Guvern;

g) evidența contribuțiilor obligatorii în Fondul de dezvoltare a sectorului horticole, efectuate de producătorii și exportatorii de produse horticole.

Guvernanța Oficiului Horticol va fi realizată prin intermediul Consiliului - organul colegial superior de supraveghere al Oficiului și a Directorului, care conduce activitatea executivă a Oficiului Horticol.

Cu referire la Consiliul Oficiului Horticol, în componența acestuia vor fi incluși reprezentanți ai asociațiilor sectoriale de profil, după cum sunt prezentate în imaginea de mai jos, precum și un reprezentant din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Este de menționat că numărul de voturi atribuit fiecărei asociații va fi decis în dependență de ponderea sectorului pe care îl reprezintă asociația respectivă în horticultură și va fi stabilit conform modalității aprobate de Consiliu.

Oficiul Horticol va funcționa în baza Statutului, aprobat de Guvern, care va stabili atribuțiile Consiliului, componența, modul de desemnare a membrilor Consiliului, procedura și modalitatea de adoptare a deciziilor, precum și modalitatea de numire și eliberare /sau destituire din funcție, mandatul și funcțiile directorului Oficiului Horticol.

Finanțarea.

Oficiul Horticol va gestiona Fondul de dezvoltare a sectorului horticol, a cărui mărime se stabilește anual prin legea bugetului de stat, în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-financiare nr. 181/2014 (format și gestionat după modelul Fondului Viei și Vinului).

Sursele de finanțare ale Fondului vor:

- contribuțiile obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticole în mărime de 47% din mijloacele financiare ale Fondului aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- alocațiile de la bugetul de stat, în limita alocațiilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în mărime egală cu suma contribuțiilor obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticole, în mărime de 47%, efectuate pentru ultimul an bugetar încheiat;
- mijloacele încasate de la prestarea serviciilor de către Oficiul Horticol, ceea ce va constitui 6 % din mijloacele financiare ale Fondului aprobate anual;

- alte surse legale, precum penalitățile de la plata cu întârziere a contribuțiilor, fonduri sau proiecte finanțate din surse de asistență externă, etc.

Mărimea plății pentru prestarea serviciilor de către Oficiu Horticol și modul de prestare a acestora se va aproba de către Guvern.

Mijloacele Fondului vor fi direcționate spre:

a) promovarea produselor horticole pe piața internă și de export;
b) elaborarea analizelor sectoriale, analizelor și cercetărilor de piață;
c) implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare a sectorului horticol, inclusiv de asistență tehnică, realizând parteneriate cu sectorul privat, asociativ și mediul de cercetare și de educație;

d) elaborarea și implementarea programelor de asigurare a calității produselor horticole;

e) acordarea de consultanță referitor la sectorul horticol;

f) salarizarea personalului și finanțarea cheltuielilor ce țin de activitatea curentă a Oficiului;

g) ținerea Registrului vitivinicol.

Estimativ, mărimea Fondul de dezvoltare a sectorului horticol – de cca 75152,1 mii Lei, dintre care:

a) 47,0 % ori 34263,3 mii MDL – contribuțiile obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticole;

b) 47,0% ori 34263,3 mii MDL – alocațiile de la bugetul de stat;

c) 6,0% ori 6625,5 mii Lei vor constitui veniturile încasate din contul serviciilor contra plată prestate de Oficiul Horticol.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Sectorul asociativ.

Activitatea de promovare a produselor horticole pe piața locală și de export, de consolidare a lanțului valoric al produselor horticole, precum și de diversificare a piețelor de export pentru produsele horticole este afectată de lipsa unei structuri organizaționale responsabile de coordonarea și implementarea eficientă a activităților necesare a fi realizate în acest sens.

Or, la moment, anumite eforturi de a susține producătorii agricoli în promovarea produselor sale, de a accede pe piețe de export, altele decât cele tradiționale, sau de a accesa și implementa tehnologii și inovații pentru creșterea unor produse horticole competitive sunt întreprinse de asociațiile sectoriale de profil. Acestea însă, continuă să fie dependente de suportul oferit de proiectele de asistență, precum și de partenerii de dezvoltare, iar această dependență poate afecta pe termen lung sustenabilitatea dezvoltării sectorului horticol.

De asemenea, din lipsă de capacități organizaționale, dar și de aplicare la proiecte anunțate de donatori, și ulterior – de implementare a acestora, unele asociații de profil rămân a fi neeligibile pentru finanțarea activităților de promovare și suport membrilor lor, acest fapt cauzând incertitudine și lipsă de previzibilitate privind resursele disponibile, capacități reduse, dar și fluctuație de personal în cadrul asociațiilor respective, ceea ce le face vulnerabile și incapabile în raport cu membrii săi.

Totodată, suportul oferit producătorilor agricoli prin intermediul asociațiilor sus-numite este disponibil unui număr limitat de producători – membri ai asociațiilor sectoriale respective, în timp ce numărul producătorilor care au nevoie de asistența menționată supra este mult mai mare, aceștia însă, din lipsa apartenenței la vreo asociație sectorială, nu au acces la un asemenea suport.

Trebuie de menționat că doar 10% din numărul total de producători agricoli ce activează în sectorul horticul sunt membri ai vreunei asociații sectoriale de profil. Asociațiile respective la rândul lor diferă vădit între ele dat fiind nivelul diferit de dezvoltare a capacităților organizaționale, dar și după numărul variat de membri (de ex. – Asociația Procesatorilor de Fructe și Legume "Speranta-Con", care întrunește 6 membri și Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe "Moldova Fruct", care dispune de 180 de membri la moment). Astfel, și acest aspect creează discrepante și inconsistențe în procesul de susținere și promovare a producătorilor agricoli din sectorul horticul, cei mai vizați fiind producătorii care nu sunt membri ai asociațiilor sectoriale, aceștia *apriori* fiind puși în condiții inegale în partea ce ține de acces la informații, cunoștințe, tehnologii, inovații, etc.

În această ordine de idei, prin intermediul Oficiului Horticul toți producătorii din sectorul horticul vor avea acces direct, uniform și în condiții egale la suportul necesar în vederea promovării produselor lor, la tehnologiile moderne și de ultimă generație, la cunoștințele și consultanța necesară pe partea de producere și comercializare a produselor, la informații privind piețele cu potențial sporit pentru valorificarea produselor, etc.

Transfer de tehnologii.

În horticultură procesul prin care inovațiile, tehnologiile noi și practicile sustenabile sunt diseminate și ulterior implementate de către producătorii horticoli este unul esențial pentru a asigura dezvoltarea durabilă și competitivitatea sectorului.

Transferul de tehnologii este un element indispensabil în dezvoltarea horticulturii, prin care se realizează introducerea de inovații și practici avansate care îmbunătățesc productivitatea, eficiența și sustenabilitatea sectorului, iar aspectele-cheie ale acestuia ține de:

- **Creșterea productivității**, astfel, tehnologiile moderne ajută producătorii agricoli să crească randamentul culturilor prin utilizarea unor practici agricole eficiente, echipamente moderne și inputuri optimizate. Acest lucru duce la o producție mai mare pe unitate de suprafață, reducând necesitatea extinderii terenurilor agricole și protejând astfel și mediul.

- **Utilizarea eficientă a resurselor**, noile tehnologii incluzând sisteme de irigare eficiente, cum ar fi irigația prin picurare, care minimizează consumul de apă. De asemenea, tehnologiile de gestionare a nutrienților pot reduce utilizarea excesivă a fertilizanților și pesticidelor, diminuând poluarea solului și a apelor.

- **Managementul integrat al dăunătorilor**, transferul de tehnologii incluzând metode de gestionare integrată a dăunătorilor (IPM), care combină practici biologice, culturale și chimice pentru a controla dăunătorii în mod eficient și durabil, reducând dependența de pesticide chimice.

- **Adaptarea la schimbările climatice**, tehnologiile avansate ajutând producătorii agricoli să se adapteze la schimbările climatice prin utilizarea de soiuri rezistente la secetă, tehnologii de monitorizare a vremii și practici de gestionare a solului care conservă umiditatea.

- **Reducerea pierderilor post-recoltare**, transferul de tehnologii în domeniul depozitării și procesării contribuind la reducerea pierderilor post-recoltare, asigurând că o proporție mai mare din producția agricolă ajunge la consumatori și generând astfel venituri suplimentare pentru fermieri.

- **Accesul la piețe și informații**, fiind facilitat accesul fermierilor la piețe și la informații esențiale despre prețuri, cerere și oferte, dar și acces la cunoștințe și formare privind practici agricole sustenabile.

- **Cercetare și dezvoltare**, transferul de tehnologii implicând colaborarea dintre instituțiile de cercetare, de educație organizații guvernamentale și sectorul privat. Această colaborare

poate duce la dezvoltarea și diseminarea rapidă a inovațiilor care răspund nevoilor locale ale producătorilor agricoli.

- **Crearea de locuri de muncă și dezvoltare rurală**, implementarea de noi tehnologii stimulând crearea de locuri de muncă în sectorul agricol și în industriile conexe, contribuind la dezvoltarea economică a zonelor rurale și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților agricole.

În acest context, Oficiul Horticol în calitatea sa de instituție reprezentativă pentru toți exponenții sectorului horticol va oferi suportul necesar acestora în adoptarea practicilor mai eficiente și ecologice, în adaptarea la provocările climatice, îmbunătățind astfel productivitatea și profitabilitatea în sector.

Cerințe de calitate și standarde internaționale.

Cerințele de calitate și standarde internaționale sunt esențiale pentru asigurarea siguranței alimentare, protejarea consumatorilor și facilitarea comerțului internațional. Aceste standarde acoperă diverse aspecte ale producției, manipulării, ambalării și comercializării produselor horticole, iar conformarea acestor cerințe este esențială pentru producătorii agricoli în condițiile în care intenționează să plaseze produsele sale pe piață ori să le exporte.

Globalizarea comerțului impune o serie de cerințe și standarde de calitate, cărora producătorii agricoli urmează să se conformeze pentru a fi pretabili pentru ași comercializa producția pe piețe competitive. Printre cele mai solicitate standarde de calitate pentru produsele horticole menționăm:

- **Global G.A.P. (Good Agricultural Practices)**, care este un set de standarde recunoscute internațional pentru bunele practici agricole, acestea acoperind:

- sisteme de management al calității, precum proceduri și documentație pentru gestionarea și monitorizarea calității produselor;
- managementul mediului, precum practici care protejează resursele naturale și biodiversitatea;
- sănătatea și siguranța, referindu-se la cerințe pentru condiții de muncă sigure și sănătoase.
- trasabilitatea, în special în partea ce ține de capacitatea de a urmări produsele de la fermă până la consumator.

- **GRASP (Global G.A.P. Risk Assessment on Social Practice)**, care este un modul suplimentar al certificării Global G.A.P., care se concentrează pe evaluarea aspectelor sociale ale practicilor agricole. Acest modul este conceput pentru a asigura condiții de muncă decente și responsabilitate socială de către producătorii agricoli care solicită certificarea Global G.A.P. GRASP se concentrează pe aspecte sociale importante pentru lucrătorii agricoli, inclusiv:

- drepturile lucrătorilor, care presupune asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale lucrătorilor, cum ar fi orele de lucru, salariile și condițiile de muncă;
- sănătate și siguranță și se referă la evaluarea măsurilor de protecție a sănătății și siguranței lucrătorilor în mediul agricol;
- drepturile angajaților, care se referă la asigurarea că angajații sunt tratați echitabil și că sunt respectate toate regulamentele legale legate de muncă;
- condiții de muncă, ce presupune evaluarea condițiilor generale de muncă pentru a asigura un mediu de lucru sigur și sănătos;
- mediu de lucru decent și presupune asigurarea unui mediu de lucru care respectă demnitatea și drepturile umane ale angajaților.

• **ISO 22000**, care este un standard internațional pentru managementul siguranței alimentare, acesta incluzând cerințe pentru:

- sisteme de management al siguranței alimentare, care se referă la structuri organizatorice, politici și proceduri pentru gestionarea siguranței alimentelor;
- controlul riscurilor, care presupune identificarea, evaluarea și controlul riscurilor de siguranță alimentară de-a lungul lanțului de aprovizionare;
- comunicarea internă și externă și se referă la transmiterea informațiilor relevante despre siguranța alimentară între diferite părți interesate.

Pe lângă standardele internaționale descrise mai sus, la nivel de UE sunt stabilite standarde specifice pentru produsele horticole, care au un caracter obligatoriu și riguros pentru importul și comercializarea produselor horticole în spațiul comunitar, acestea fiind reflectate în Regulamentul CE 396/2005 privind stabilirea limitelor maxime de reziduuri pentru pesticide în produsele alimentare, Regulamentul CE 852/2004 privind igiena produselor alimentare, inclusiv cerințe pentru producția primară și manipularea ulterioară, Regulamentul CE 543/2011 privind standarde de comercializare pentru fructe și legume, incluzând cerințe de calitate, clasificare și etichetare.

Având în vedere că la moment doar cca 150 de producători horticoli dispun de certificări GLOBAL GAP, GRASP și ISO 22000 și dat fiind că procesul de conformare acestor standarde este unul destul de costisitor și impune producătorilor agricoli suportarea unor costuri considerabile pentru alinierea la aceste cerințe sau standarde de calitate, rolul Oficiului Horticol va fi de a facilita procesul de evaluare și certificare a producătorilor de către organisme/organizații acreditate în acest sens.

Resurse pentru creșterea și promovarea produselor horticole.

Resursele pentru creșterea și promovarea produselor horticole sunt esențiale pentru a asigura dezvoltarea și sustenabilitatea acestui sector agricol, iar cele mai relevante și necesare resurse sunt:

- **Resursele financiare**, care sunt formate din subvenții și granturi, oferite de stat și organizații internaționale, parteneri de dezvoltare, pentru a sprijini fermierii în adoptarea de tehnologii noi, practici durabile și în dezvoltarea infrastructurii, precum și Fondul de dezvoltare a sectorului horticol, care se propune a fi constituit pentru a fi gestionat de către Oficiul Horticol, a cărui valoare va fi de cca 75 152,1 mii Lei, dintre care:

- 47,0 % ori 34 263,3 mii Lei vor constitui contribuțiile obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticole;
- 47,0% ori 34 263,3 mii Lei vor constitui alocațiile de la bugetul de stat;
- 6,0% ori 6 625,5 mii Lei vor constitui veniturile încasate din contul serviciilor contra plată prestate de Oficiul Horticol.

- **Resurse tehnice**, care includ tehnologii și echipamente moderne și pot asigura accesul la echipamente avansate pentru plantare, irigare, recoltare și procesare poate crește eficiența și productivitatea, sisteme de irigare eficiente, sisteme de gestionare a solului, incluzând testarea și monitorizarea solului, utilizarea compostului și a altor substanțe organice pentru îmbunătățirea fertilității solului.

- **Resurse educaționale**, prin intermediul cărora se asigură accesul producătorilor agricoli la programe de formare și instruire, precum seminare și cursuri de formare pentru producători privind tehnici moderne de cultivare, practici durabile și gestionarea dăunătorilor, extensiune agricolă, prin intermediul căreia producătorilor agricoli li se oferă asistență tehnică și

consultanță directă la fața locului, precum și acces la informații despre inovațiile în horticultură și tendințele pieței.

- **Resurse de marketing și promovare**, prin intermediul cărora este asigurat accesul producătorilor agricoli la campanii de marketing, dezvoltate și implementate pentru a promova produsele horticole atât pe piețele locale, cât și pe piețele internaționale, obținerea de certificări și conformitate la standarde de calitate, ceea ce contribuie la creșterea încrederii consumatorilor și accesul la piețe competitive, participarea la târguri și expoziții, astfel fiind asigurată prezența producătorilor horticoli la evenimente comerciale, târguri și expoziții internaționale cu scopul de a-și promova produsele și a încheia parteneriate comerciale, precum și implementarea comerțului electronic prin dezvoltarea platformelor de vânzare online pentru a accesa o piață mai largă și a crește vânzările directe către consumatori.

- **Resurse de colaborare și parteneriate**, prin intermediul cărora poate fi facilitată cooperarea producătorilor agricoli pentru a-i ajuta să-și combine resursele pentru achiziționarea de echipamente, comercializarea produselor și obținerea de prețuri mai bune, crearea de parteneriate public-private pentru a dezvolta tehnologii noi și a sprijini producătorii agricoli.

În acest context, Oficiul Horticol va fi responsabil de utilizarea eficientă a acestor resurse, astfel fiind îmbunătățită semnificativ performanța și competitivitatea sectorului horticol, iar producătorii horticoli, prin accesul la resurse financiare adecvate, tehnologii moderne, educație, marketing eficient și infrastructură robustă vor fi mai bine pregătiți să facă față provocărilor și să capitalizeze pe oportunitățile de pe piața globală.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Perpetuarea modelului actual de suport al producătorilor horticoli în promovarea produselor horticole pe piața locală și de export, de lipsă a unei colaborări și coordonări pe întreg lanțul valoric al produselor horticole, suport în diversificarea piețelor de export pentru produsele horticole, va amplifica ineficiența măsurilor întreprinse în vederea susținerii dezvoltării sectorului horticol și va contribui la segregarea producătorilor agricoli în dependență de apartenența acestora la asociații sectoriale de profil, potențialul financiar, dar și de producție, limitând astfel accesul tuturor producătorilor, în condiții egale, la resursele necesare dezvoltării și desfășurării activităților agricole.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual relevant îl reprezintă Legea nr.136/2017, care la art.7 lit. b) și e) prevede că în vederea realizării funcțiilor și atribuțiilor sale, Guvernul este împuternicit să decidă asupra constituirii structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor, precum și să stabilească modul de organizare și funcționare, domeniile de activitate, structura și efectivul – limită al respectivelor structuri organizaționale.

Totodată, Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în art.32 alin. (1) prevede că pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestuia pot fi constituite instituții publice.

Iar, conform alin.(2) și (3) al art.32, instituțiile publice din sfera de competență a ministerului se constituie de Guvern, la propunerea ministrului. Ministerul care are în sfera sa de competență o instituție publică exercită, în numele statului, funcția de fondator al acesteia.

În partea ce ține de documentele de politici relevante sectorului horticola, Programul de dezvoltare a horticulturii, aprobat prin Hotărârea nr. 840/2020 la Obiectivul general 4. Competitivitatea mediului de afaceri, care include Obiectivul specific 4.2. Modernizarea și consolidarea cadrului instituțional, prevede acțiunea nr. 67, care se referă la Analiza impactului la Legea nr.728/1996 cu privire la pomicultura în vederea relevării necesității creării Oficiului Horticola și a Fondului de Dezvoltare a Horticulturii.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul general al prezentului proiect de lege în partea ce ține de crearea Oficiului Horticola și respectiv – de instituire a Fondului de Dezvoltare a Horticulturii îl constituie eficientizarea activității de promovare a produselor horticoale pe piața internă și de export, prin constituirea în cadrul sistemului administrativ al MAIA a Instituției Publice Oficiul Horticola.

Dat fiind obiectivul general menționat supra, crearea Oficiului Horticola este realizată în vederea sprijinirii și dezvoltării sectorului horticola, ceea ce implică o gamă largă de activități și inițiative menite să îmbunătățească productivitatea, sustenabilitatea și competitivitatea acestui sector agricol. În acest context, obiective specifice ale creării Oficiului Horticola sunt următoarele:

- acordarea suportului producătorilor horticoali prin oferire de programe de instruire și educație privind practicile agricole moderne, sustenabile și eficiente, precum și prin furnizarea de asistență tehnică și sfaturi pentru îmbunătățirea tehnologiilor de cultivare și gestionare a resurselor;
- promovarea cercetării și dezvoltării, prin sprijinirea inovațiilor în horticultura prin intermediul parteneriatelor cu instituții de cercetare și învățământ;
- îmbunătățirea calității și siguranței produselor prin implementarea standardelor de calitate și siguranță pentru produsele horticoale, precum și oferirea de programe de certificare pentru a asigura că produsele respectă standardele naționale și internaționale;
- dezvoltarea piețelor și accesul la piețe, prin oferirea suportului producătorilor agricoli în promovarea și comercializarea produselor lor pe piețele locale și internaționale, precum și facilitarea accesului la piețele externe prin respectarea cerințelor de export și sprijinirea logisticii necesare;
- îmbunătățirea infrastructurii și tehnologiei, promovând adoptarea echipamentelor și tehnologiilor moderne de către producătorii horticoali, precum și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru depozitarea și transportul eficient al produselor horticoale;
- asigurarea finanțării și suportului economic, prin facilitarea accesului producătorilor agricoli la finanțare prin subvenții și alte forme de sprijin financiar, precum și oferirea de stimulente pentru adoptarea de practici agricole moderne și sustenabile;
- promovarea cooperării și parteneriatelor, prin colaborarea cu organizații internaționale, alte entități publice și private pentru a promova bunele practici și inovațiile în horticultura, precum și încurajarea parteneriatelor între sectorul public și cel privat pentru a sprijini dezvoltarea infrastructurii și a capacităților tehnice.

În această ordine de idei, crearea Oficiului Horticola are obiective complexe și interconectate, toate având ca scop final îmbunătățirea sectorului horticola. Acesta contribuie la creșterea productivității, îmbunătățirea sustenabilității și competitivității și la dezvoltarea economică, inclusiv a comunităților rurale.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea "a nu face nimic", care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” presupune lipsa de intervenție, ceea ce implică:

- *Lipsa coordonării și a sprijinului*, astfel producătorii de produse horticoale ar putea avea dificultăți în accesarea informațiilor și resurselor necesare pentru a-și îmbunătăți producția și a se adapta la noile tehnologii sau practici agricole.

- *Slabă promovare și marketing*, astfel în lipsa Oficiului Horticol, produsele horticoale locale ar putea avea mai puțină vizibilitate pe piețele naționale și internaționale, iar acest lucru ar putea duce la scăderea vânzărilor și a veniturilor pentru producători.

- *Lipsa cercetării și inovării*, Oficiul Horticol putând facilita cercetarea și dezvoltarea de noi tehnologii și practici agricole, fără de care producătorii ar putea rămâne în urmă în ceea ce privește adoptarea inovațiilor, acest fapt afectând competitivitatea și productivitatea.

- *Probleme de reglementare și standardizare*, astfel Oficiul Horticol poate juca un rol important în stabilirea și monitorizarea standardelor de calitate și siguranță pentru produsele horticoale, fără de care ar putea exista mai multe probleme legate de conformitatea cu reglementările și standardele de calitate.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea recomandată derivă din principalele prevederi ale proiectului de lege, care prevede:

1) *La Articolul 6* din proiect - implementarea politicii de stat în sectorul horticol este asigurată de Oficiul Horticol, în care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită funcția de fondator.

Oficiul Horticol este instituție publică, care dispune de personalitate juridică, a cărei statut, structură și efectiv-limită sunt aprobate de către Guvern.

Întru realizarea atribuțiilor sale, Oficiul Horticol:

a) promovează produse horticoale pe piața internă și de export;

b) efectuează analize sectoriale, cercetări de marketing și elaborează argumentarea economică a necesităților de dezvoltare a sectorului horticol;

c) evaluează și monitorizează potențialul de producere, inclusiv înființarea și defrișarea plantațiilor de culturi horticoale;

d) contribuie la implementarea și diseminarea inovațiilor și tehnologiilor noi în sectorul horticol;

e) atrage și implementează proiecte și programe finanțate cu suportul partenerilor de dezvoltare, orientate spre promovarea produselor horticoale;

f) ține Registrul horticol, în modul stabilit de Guvern;

g) ține evidența contribuțiilor obligatorii în Fondul de dezvoltare a sectorului horticoale, efectuate de producătorii și exportatorii de produse horticoale.

2) *La Articolul 7* din proiect – Organele de conducere ale Oficiului Horticol, potrivit căruia:

(1) Conducerea Oficiului Horticol este realizată de Consiliu, în calitate de organ colegial superior de supraveghere al Oficiului Horticol și director, care conduce activitatea executivă a Oficiului Horticol.

(2) Consiliul este organul colegial superior de supraveghere a procesului decizional și de conducere al Oficiului Horticol, care monitorizează activitatea acestuia, aprobă planul de activitate, bugetul anual, raportul anual de activitate și dările de seamă ale Oficiului Horticol.

(3) Atribuțiile Consiliului, componența, modul de desemnare a membrilor Consiliului, procedura și modalitatea de adoptare a deciziilor, precum și modalitatea de încetare a împuternicirilor Consiliului și a membrilor acestuia se stabilesc în statutul Oficiului Horticol, aprobat de Guvern.

(4) Directorul realizează conducerea activității executive a Oficiului Horticol, sub supravegherea Consiliului și reprezintă Oficiul Horticol în relațiile cu autoritățile publice, organizațiile și instituțiile naționale și din străinătate, precum și alte cu persoanele fizice și juridice.

<p>(5) Numirea și eliberarea /sau destituirea din funcție, mandatul și funcțiile directorului Oficiului Horticola se stabilesc în statutul Oficiului Horticola, aprobat de Guvern.</p>
<p>c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare</p> <p>Opțiuni alternative nu au fost analizate.</p>
<p>4. Analiza impacturilor opțiunilor</p>
<p>a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării-actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate</p> <p>Lipsa de intervenție și menținerea stării actuale va duce la perpetuarea realizării ineficiente a activității de promovare a produselor horticoale pe piața locală și de export, precum și a colaborării și coordonării pe întreg lanțul valoric al produselor horticoale.</p> <p>Totodată, vor continua să persiste carențe în identificarea și diversificarea piețelor de export pentru produsele horticoale.</p> <p>Efectele pozitive ale opțiunii recomandate sunt detaliate la pct.1 subpct. b) și pct.4 subpct.b¹) ale prezentei analize.</p>
<p>b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</p> <p>Proiectul nu are impact sub formă de costuri financiare bugetare suplimentare. Or, potrivit prevederilor proiectului, se propune ca Instituția Publică Oficiul Horticola să fie o persoană juridică de drept public la autogestiuone, activitatea căreia va fi finanțată din mijloacele Fondului de Dezvoltare a Horticulturii.</p> <p>Totodată, se propune ca finanțarea activității Oficiului să se efectueze din mijloace financiare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sub formă de donații, granturi, venituri financiare obținute din mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare/instituțiile financiare internaționale donatoare; - alocate de la bugetul de stat; - obținute din alte surse legale. <p>Totodată, stabilirea condițiilor de salarizare a personalului Oficiului, inclusiv a directorului, se va realiza în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, și urmează a fi aprobate de către Consiliul Instituției.</p> <p>Beneficiile care vor decurge din opțiunea recomandată constau în următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituirea unei entități specializate în implementarea politici de stat în sectorul horticola, aceasta constituind și un angajament strategic pentru realizarea cu succes a modernizării sectorului horticola; - maximizarea impactului investițiilor în producția produselor horticoale, sisteme intensive de cultivare și infrastructură post-recoltare, procesare, etc. - consolidarea și eficientizarea proceselor de coordonare și gestionare a activităților de promovare și valorificare a produselor horticoale pe piața locală și de export; - eficientizarea proceselor de evaluare și monitorizare a calității produselor horticoale plasate pe piață; - profesionalizarea organizării procesului de promovare a produselor horticoale pe piața locală și de export, de integrare a lanțului valoric al produselor horticoale, de asigurare a calității produselor horticoale;

- abordarea complexă a măsurilor de asigurare a calității serviciilor prestate producătorilor horticoli.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Pentru opțiunea recomandată au fost identificate următoarele riscuri:

- **Riscuri financiare**, care se referă la:

- *Deficitul de capital*: Unul dintre principalele riscuri financiare este reprezentat de fondurile insuficiente pentru înființarea și funcționarea Oficiului Horticol. Acest lucru ar putea duce la întâzieri sau la imposibilitatea de a desfășura în mod eficient activitățile planificate.

- *Depășiri de costuri*: Proiectul poate depăși bugetul din cauza unor cheltuieli neprevăzute, cum ar fi costuri operaționale mai mari decât cele anticipate sau cheltuieli de construcție/reparație pentru spațiile alocate birourilor Oficiului.

- *Volatilitatea pieței*: Fluctuațiile prețurilor de piață pentru produsele horticole pot afecta prognozele de venituri, ceea ce face dificilă atingerea sustenabilității financiare.

- *Fluxuri limitate de venituri*: Dependența de o singură sursă de venit, cum ar fi subvențiile sau finanțarea din partea donatorilor, poate prezenta riscuri în cazul în care sursa respectivă devine indisponibilă sau este redusă.

- **Riscuri juridice și de reglementare**, care se referă la:

- *Provocări legate de conformitate*: Respectarea cerințelor de reglementare legate de certificări, standarde și reglementări de mediu poate fi complexă și costisitoare. Neconformitatea poate duce la probleme juridice sau la restricții de acces pe piață.

- *Proprietatea intelectuală*: În cazul în care Oficiul Horticol este implicat în dezvoltare de noi produse, protejarea proprietății intelectuale și gestionarea problemelor legate de brevete sau drepturi de autor pot reprezenta o preocupare adițională.

- *Obligații contractuale*: Nerespectarea obligațiilor contractuale față de parteneri, furnizori sau clienți poate duce la litigii juridice și obligații financiare.

- **Riscuri operaționale**, care se referă la:

- *Provocări logistice*: Gestionarea ineficientă a lanțului de aprovizionare, problemele de transport și instalațiile de depozitare inadecvate pot duce la alterarea sau deteriorarea produselor, la risipă alimentară, etc.

- *Probleme de resurse umane*: Dificultatea de a recruta și de a păstra personal calificat sau voluntari poate împiedica funcționarea cu succes a Oficiului Horticol.

- *Tehnologie și infrastructură*: Dependența de tehnologie pentru gestionarea datelor, comunicații și operațiuni poate prezenta riscuri în cazul în care sistemele se defectează sau sunt vulnerabile la amenințări cibernetice.

- *Controlul calității*: Menținerea unor standarde de calitate constante pentru produsele horticole poate fi o provocare, în special pentru producătorii mici. Calitatea inconsecventă poate afecta reputația pe piață.

• **Riscuri de mediu**, care se referă la:

- *Riscuri legate de climă*: Sectorul horticol din Republica Moldova poate fi vulnerabil la schimbările climatice, inclusiv la fenomenele meteorologice extreme, la schimbarea anotimpurilor de creștere și la majorarea presiunii dăunătorilor și a bolilor.

- *Managementul resurselor*: Utilizarea excesivă a resurselor de apă sau practicile agricole ne sustenabile pot duce la degradarea mediului.

- *Gestionarea pesticidelor și a substanțelor chimice*: Utilizarea sau manipularea necorespunzătoare a pesticidelor și a substanțelor chimice poate dăuna mediului și poate duce la sancțiuni de reglementare.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Având în vedere modalitatea de formare a Fondului de Dezvoltare a Horticulturii, expusă mai sus, sectorul privat urmează să contribuie cu cca 47,0% ori 34263,3 mii MDL la totalul de cca 75152,1 mii Lei estimate, acestea fiind contribuțiile obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticole. Contribuțiile date vor constitui 0,4% din valoarea exportului fiecărui sector al horticulturii (fructe, legume proaspete sau procesate, etc.) și vor fi calculate anual.

Este important de menționat că acest mecanism de cofinanțare a dezvoltării sectorului horticol și de plată a contribuțiilor de către sectorul privat a fost consultat și agreat cu asociațiile sectoriale de profil.

Totodată, Oficiul Horticol va oferi anumite servicii contra plată, ponderea acestora fiind de 6% din mărimea Fondului de Dezvoltare a Horticulturii, lista și costul acestora urmând a fi aprobate de Guvern.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Scopul opțiunii recomandare – de a crea Oficiul Horticol și respectiv – Fondul de Dezvoltare a Horticulturii este de a eficientiza procesul de susținere a dezvoltării sectorului horticol, de îmbunătățire a productivității, sustenabilității și competitivității sectorului dat prin constituirea, organizarea și funcționarea Oficiului Horticol.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare

Aprobarea proiectului legii horticulturii va necesita elaborarea și aprobarea hotărârii de Guvern cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Instituției Publice Oficiul Horticol, precum și modificarea altor acte normative.

În acest sens, va fi necesară modificarea anexei nr.3² la Hotărârea Guvernului nr. 695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, prin

inclusiunea respectivei instituții publice în Lista instituțiilor publice în care MAIA are calitatea de fondator.

Odată cu aprobarea proiectului vor fi demarate activitățile ce țin de executarea acestui act normativ, în contextul constituirii Instituției Publice Oficiul Horticol și anume:

- desemnarea persoanei care va exercita temporar funcția de director interimar al Instituției Publice Oficiul Horticol;
- întreprinderea măsurilor necesare pentru luarea la evidență de stat la organul înregistrării de stat a Instituției Publice Oficiul Horticol;
- aprobarea componenței nominale a Consiliului Instituției Publice Oficiul Horticol;
- organizarea de către Consiliul Instituției Publice Oficiul Horticol a concursului pentru selectarea directorului Oficiului, conform regulamentului aprobat de Consiliu;
- identificarea și asigurarea transiterii bunurilor necesare pentru activitatea Instituției Publice Oficiul Horticol, conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015;
- realizarea altor măsuri necesare operaționalizării și funcționării Instituției Publice Oficiul Horticol.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Eficiența Instituției Publice Oficiul Horticol va fi monitorizată în baza următorilor indicatori de performanță:

- operaționalizarea și funcționarea Instituției Publice Oficiul Horticol până la finele anului 2024;
- calitatea măsurilor și activităților desfășurate de Instituția Publică Oficiul Horticol;
- rapoartele de activitatea prezentate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în calitate de fondator, precum și a rapoartelor de progres - în contextul proiectelor de asistență implementate cu suportul partenerilor de dezvoltare.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Evaluarea actului normativ propus urmează a fi efectuată peste 6 luni de la intrarea acestuia în vigoare. Evaluarea se va face în baza indicatorilor de performanță stabiliți supra, cu reflectarea acestora în raportul anual de activitate a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și respectiv – a Oficiului Horticol.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Cancelaria de Stat;
Ministerul Finanțelor;
Ministerul Justiției;
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
Ministerul Mediului;
Ministerul Sănătății;
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
Centrul de Armonizare a Legislației;
Centrul Național Anticorupție.

<p>b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</p> <p>Proiectul a fost plasat pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) precum și pe pagina – web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>Totodată, analiza impactului urmează a fi remisă spre consultare Cancelariei de Stat și Ministerului Finanțelor, în conformitate cu cerințele pct. I I subpct.2¹) lit. a) și b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.</p>
<p>c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)</p> <p>Opinia autorităților publice și altor subiecți interesați a fost obținută ca urmare a înaintării proiectului spre avizare, respectiv procesului de consultări publice. Obiecțiile și propunerile recepționate au fost reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect (se anexează).</p>

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	-1	0	
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	
competitivitatea afacerilor	0	0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	
concurența pe piață	0	0	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	0	0	
cadrul instituțional al autorităților publice	+2	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	
situația macroeconomică	0	0	
alte aspecte economice	0	0	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	

nivelul veniturilor populației	0	0	
nivelul sărăciei	0	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	1	0	
nivelul și calitatea educației populației	0	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	

eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	

Tablelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea "a nu face nimic", în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul de act normativ;
Nota informativă la proiect;
Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-3042

Chișinău

18 martie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr. 08-04/527 din 22 februarie 2024

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului Legii horticulurii.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.03.19 11:59:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

<i>Titlul actului examinat:</i>	Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului Legii horticulurii.
<i>Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:</i>	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Direcția politici în sectorul vegetal, Grigore Baltag, Șef Direcție
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	19 septembrie 2023
Concluzia: Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	5 martie 2024
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
<i>Extrasul din Procesul-verbal nr.9 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 5 martie 2024 se anexează.</i>	

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 9
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
5 martie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Cristina Țișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baci	-	consultant de politici, Asociația Patronală AmCham
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	-	Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța	-	consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Galina Noroce, Ministerul Mediului, Eduard Munteanu, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Tatiana Budu, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Iurie Ursu, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Grigore Baltag, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Elena Negrei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Elena Ratcovschi, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Iuliana Albu, Ministerul Sănătății.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului Legii horticulturii

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

dI Grigore Baltag

A menționat că proiectul de lege a fost elaborat în scopul aprobării unei noi legi a horticulturii și abrogarea actualei Legi nr. 728/1996 cu privire la pomicultură.

Această inițiativă a fost condiționată de necesitățile sectorului horticol de a fi reglementat printr-o legislație cadru îmbunătățită și modernă, care respectă reglementările UE pertinente și transparente, necesitatea creării cadrului normativ primar, referitor la sectorul legumicol, a plantelor aromatice, medicinale, condimentare și ciuperci, înființarea plantațiilor, producerea, plasarea pe piață și procesarea acestora, precum și organizarea horticulturii pe zone și areale de creștere, în vederea respectării limitelor de toleranță a culturilor la indicii climaterici și limitării impactului negativ asupra mediului.

Totodată, Programul de Dezvoltare a Horticulturii pentru anii 2021-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 840/2020, principalul document de politici pentru sectorul horticol din Republica Moldova, subliniază că sectorul are nevoie de o legislație îmbunătățită și modernă drept cadru pentru sectorul horticol care respectă reglementările UE pertinente și transparente.

Mai mult, conform obiectivelor sale specifice 4.1. „Îmbunătățirea cadrului legal prin intermediul acestuia revizuire și modificare” și 4.2. „Modernizare și consolidare instituțională a cadrului legislativ”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a lansat mai multe inițiative direcționate spre modernizarea și consolidarea cadrului juridic și instituțional care reglementează sectorul horticol. Prin urmare, schimbarea situației curente este necesară pentru a uniformiza și consolida reglementările normative primare, ce se referă la sectorul horticol, oferindu-le un caracter previzibil și transparent, odată cu adoptarea lor.

Prezentul proiect stabilește cadrul juridic necesar reglementării sectorului horticol, prin adoptarea unor norme specifice înființării plantațiilor horticole, producerii, procesării și plasării pe piață a produselor date. Proiectul stabilește principiile-cheie ce stau la baza dezvoltării sectorului horticol, printre care independența de importuri, respectarea standardelor de calitate și a siguranței alimentare, diversificarea și adaptarea la cerințele piețelor externe, durabilitate și eficiență, orientare spre consumator, precum și principiul prevenirii și combaterii risipei alimentare.

Elementele noi care urmează a fi introduse prin legea horticulturii se referă la:

- prevederi privind patrimoniul pomicol și categoriile acestuia, sistemul de cultură;
- norme privind zonarea horticulturii, precum și referințe la zonele recomandate de cultivare a culturilor horticole, areale ale pomiculturii, arbuști fructiferi și căpșuni, plante aromatice, medicinale, condimentare, zonarea cultivării legumelor;
- aspecte privind producerea de legume, sector nereglementat până acum;
- prevederi privind stimularea dezvoltării sectorului horticol, precum și asigurarea plantațiilor horticole.

Proiectul a fost avizat de către instituțiile de resort, a fost creat un grup de lucru la elaborarea proiectului, la care au fost invitați și membrii asociațiilor de profil. A fost examinată opinia expertului, au fost acceptate în totalitate recomandările expuse.

Solicită susținerea proiectului.

dI Victor Ermurachi

A menționat că prevederile alin. (2) al art. 2 din proiect stabilesc, că *în sensul prezentei legi sectorul horticol include sub-sectoarele pomicultură, nucifer, arbuștilor fructiferi și căpșun, legumicol, ciupercilor, plantelor aromatice, medicinale și condimentare*. Prevederile respective nu corelează cu noțiunea *ramura horticolă* – ramură a sectorului vegetal, care cuprinde sub-ramurile – pomicultura, legumicultura; floricultura și viticultura prevăzută la art. 4, recomandă revizuirea și clarificarea prevederilor respective.

Prevederile alin. (2) al art. 5 din proiect stabilesc atribuțiile Ministerului Agriculturii și

Industriei Alimentare în sectorul horticola. La lit. k) este prevăzut că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită și alte atribuții în condițiile legislației. Prevederile respective sunt incerte și necesită a fi excluse sau reformulate, fiind prevăzut că ministerul exercită alte atribuții stabilite de lege. Obiecția valabilă și pentru lit. i), alin. (3) al art. 6, lit. e), alin. (2) al art. 9.

Prevederile lit. h), alin. (3) al art. 6 din proiect stabilesc, că Oficiul Horticola ține evidența contribuțiilor obligatorii în Fondul de dezvoltare a sectorului horticola, efectuate de producătorii și exportatorii de produse horticoale. Totodată, prevederile art. 24 stabilesc crearea Fondului de dezvoltare a sectorului horticola (în continuare - Fondul). Este prevăzut, că *sursele de finanțare ale Fondului sunt contribuțiile obligatorii ale producătorilor și exportatorilor de produse horticoale* (lit. a) al alin. (3)). *Mărimea plății pentru prestarea serviciilor de către Oficiu Horticola și modul de prestare a acestora se aprobă de către Guvern* (alin. (5)). Deoarece proiectul prevede plăți obligatorii, consideră că mărimea acestora trebuie să fie stabilită în lege similar cum e prevăzut în Legea viei și vinului nr. 57/2006 (alin. (5) al art. 32³). Constituția prevede că orice alte prestații sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege (alin. (3) al art. 58). Obiecție valabilă și pentru alin. (7) al art. 24.

Prevederile alin. (1) al art. 8 din proiect stabilesc, că *supravegherea și controlul de stat privind producerea, procesarea, plasarea pe piață, păstrarea și/sau depozitarea, inclusiv transportarea produselor horticoale este asigurată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenția), în condițiile legislației*. Prevederile „în condițiile legislației” sunt incerte. Totodată, conform cadrului normativ existent Agenția efectuează controlul de stat conform Legii 131/2012. Obiecție valabilă și pentru lit. b) și c) al alin. (2), alin. (1) al art. 22,

Prevederile lit. d), alin. (2) al art. 8 din proiect stabilesc, că Agenția realizează eliberarea certificatelor de inofensivitate pentru comercializarea producției horticoale. Certificatul respectiv este act permisiv care nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permissive, anexă la Legea 160/2011 și necesită a fi exclus din proiect. Menționăm, că Legea 306/2018 prevede certificatul de calitate eliberate de producător. Obiecție valabilă și pentru alin. (2) al art. 22.

Prevederile alin. (2) al art. 18 stabilesc, că *înființarea de plantații horticoale pentru producție marfă se efectuează în corespundere cu condițiile pedo-climaterice și particularitățile biologice ale speciilor și soiurilor, ținându-se cont de eficiența economică a ramurii, tradițiile locale și cerințele pieței*. Prevederile respective ridică semne de întrebare în condițiile unei economii de piață. Astfel de prevederi pot fi stabilite pentru întreprinderi de stat, terenuri proprietate publică, însă pentru privați astfel de norme contravin principiilor libertății activității de întreprinzător. Totodată astfel de cerințe pot fi stabilite pentru privați în contextul condiționării cu posibilitatea accesării unor fonduri publice (subvenționarea, etc.). Obiecție valabilă și pentru următoarele alineate ale articolului respectiv, cât și pentru alin. (1) al art. 19, art. 20 ce ține de defrișarea plantațiilor horticoale.

Prevederile alin. (4) al art. 22 stabilesc, că *pentru menținerea calității fructelor, nucilor, pomușoarelor, legumelor, plantelor aromatice, medicinale, condimentare și a ciupercilor în procesul ambalării, transportării și depozitării, producătorii agricoli se conformează cerințelor și condițiilor stabilite de reglementările tehnice în domeniu, aprobate de Guvern*. Prevederile respective necesită a fi reformulate, deoarece reglementările tehnice nu se adoptă și nu se referă la produsele alimentare. Totodată, este necesar de exclus cuvântul ce se referă la conformitate de la lit. d), alin. (6) al art. 24.

Concluzii și recomandări: se recomandă modificarea proiectului, fiind luate în considerare recomandările expuse.

dI Grigore Baltag

A relatat că proiectul va fi îmbunătățit conform recomandărilor expuse, totodată proiectul de lege se află la a doua avizare și respectiv va fi modificat conform recomandărilor expuse.

S-a decis: proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (10 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 2 – se susține).

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-10716

Chișinău

9 octombrie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr. 08-04/2751 din 06.09.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 19 septembrie anul în curs a examinat și a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Legii horticulurii.

Extrasul din Procesul-verbal nr. 35 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 19 septembrie 2023 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)
Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.10.09 16:51:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 35
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
19 septembrie 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Cristina Tișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	-	Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chișer	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Carolina Ereimei	-	Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	-	șef Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Dumitru Vleju	-	Șef interimar Direcția politici în domeniul ordinii și securității publice, combaterii criminalității
Ina Chiruța (<i>mail</i>)	-	consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Sanda Melenciuc, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Cramarenco Nicolina, Ministerul Mediului, Deleu Raisa, Ministerul Sănătății.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Ermurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Legii horticulturii

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

dna Sanda Melenciuc MAIA

A menționat că proiectul dat vine să asigure cadrul normativ pentru creșterea producției și productivității produselor horticole în vederea susținerii și stimulării obținerii de produse horticole de înaltă calitate.

Cauzele principale care au dus la apariția problemei sunt:

- 1) cadrul normativ, referitor la pomicultură depășit;
- 2) lipsa cadrului normativ referitor la legumicultură, plante aromatice și medicinale;
- 3) lipsa reglementărilor procedurilor de aplicare și formulare pentru înregistrarea a plantațiilor, cultivatorilor, procesatorilor, intermediarilor, exportatorilor și importatorilor;
- 4) lipsa unor sisteme de colectare a datelor integrate în timp real pentru întreg lanțul valoric;
- 5) nivel redus de autoaprovizionare cu producție legumicolă autohtonă și dependență de import;
- 6) efectele schimbărilor climatice și nivelul redus al sectoarelor de producere a legumelor și fructelor față de acestea;

cultivarea plantelor horticole fără a se ține cont de cei mai optimi factori favorabili – lipsa zonării culturilor.

Obiectivul de bază a intervenției este:

- a) organizarea și coordonarea îmbunătățită a activităților sectorului, inclusiv prin concentrarea producției pe zone și areale tradiționale și recomandate;
- b) reglementarea procedurilor de aplicare și formulare pentru înregistrarea a plantațiilor, cultivatorilor, procesatorilor, intermediarilor, exportatorilor și importatorilor;
- c) creșterea producției și productivității produselor inofensive și de calitate;
- d) manevrarea, depozitarea, creșterea valorii adăugate și distribuția eficientă a produselor în condiții de siguranță alimentară pentru consumatorul final;
- f) îmbunătățirea accesului pe piață a produselor horticole;
- e) stabilirea sistemelor de colectare a datelor integrate în timp real pentru întreg lanțul valoric;
- f) stimularea investițiilor sectorului privat în sectorul horticol;
- g) consolidarea capacității furnizorilor de servicii, cultivatorilor, intermediarilor, exportatorilor și importatorilor, asociațiilor de producători, organizațiilor membre de afaceri, companiilor private, pentru îmbunătățirea climatului de afaceri în sectorul horticol;
- h) producerea semințelor și materialului semincer autohton și soiuri noi și hibridi adaptate la condițiile de mediu;
- l) altele.

Aprobarea proiectului de lege va contribui la următoarele:

- a) crearea premise pentru dezvoltarea activităților sectorului;
- b) concentrarea producției pe zone și areale tradiționale și recomandate;
- b) reglementarea procedurilor de aplicare pentru înregistrarea a plantațiilor horticole;
- c) creșterea producției și productivității produselor sigure și de calitate;
- d) asigurarea condițiilor de siguranță alimentară pentru consumatorul final;
- f) îmbunătățirea accesului pe piață a produselor horticole;
- e) contribuirea la promovarea investițiilor sectorului privat în sectorul horticol;
- g) consolidarea capacităților furnizorilor de servicii, cultivatorilor, intermediarilor, exportatorilor și importatorilor, asociațiilor de producători, organizațiilor membre de afaceri, companiilor private, pentru îmbunătățirea climatului de afaceri în sectorul horticol;
- h) racordarea cadrului normativ local la reglementările europene în domeniu.

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) proprietari de plantații horticole, persoane fizice și juridice;
- 2) autoritățile publice interesate (APL, MAIA, consiliile raionale);
- 3) asociațiile de profil: Federația Națională a Fermierilor, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe "Moldova-Fruct", altele.

În urma consultărilor nu au parvenit careva obiecții și propuneri, ba din contra – a fost susținută elaborarea și aprobarea acestuia.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Victor Ermurachi

A menționat că în opinie au fost expuse un șir de recomandări cum ar fi la *definirea problemei*, la sub compartimentul a) este prevăzut, că problemele existente la moment și care urmează a fi soluționate se referă la: i) necesitățile sectorului horticol de a fi reglementat printr-o legislație cadru îmbunătățită și modernă, care respectă reglementările UE pertinente și transparente; ii) crearea cadrului normativ primar, referitor la sectorul legumicol, a plantelor aromatice, medicinale, condimentare și ciuperci, înființarea plantațiilor, producerea, plasarea pe piață și procesarea acestora; iii) organizarea horticulturii pe zone și areale de creștere, în vederea respectării limitelor de toleranță a culturilor la indicii climaterici și limitării impactului negativ asupra mediului. Informația respectivă nu poate fi calificată ca probleme, deoarece reprezintă instrumente de soluționare a problemelor. Astfel, la sub compartimentul respectiv este necesar de a determina clar și concis (într-o frază) problema sau problemele care urmează să fie soluționate. Reieșind din prezentarea unor informații la compartimentul respectiv, în calitate de problemă poate fi productivitatea și calitatea redusă pentru unele categorii de produse. Alte sub compartimente și compartimente necesită a fi revizuite reieșind din problema/problemele definite.

La sub compartimentul c) informația referitor la cauzele care au dus la apariția problemei, în mare parte nu este relevantă. Astfel, informația prevăzută la pp. 1)- 4) necesită a fi exclusă, deoarece se referă la lipsa unor instrumente de soluționare a problemei, iar informația prevăzută la pp. 5) și 7) necesită a fi exclusă, deoarece se referă la efectele problemei.

La sub compartimentul d) este necesar de a descrie cum va evolua în viitor fără o intervenție.

La sub compartimentul e) este necesar de a descrie doar documentele de politici și actele normative existente care condiționează intervenția statului și cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate, totodată se vor identifica carențele prevederilor normative în vigoare. Spre exemplu, se menționează doar că Lega semințelor conține prevederi ambigue și echivoce, fără a fi prezentate exemple concrete.

Stabilirea obiectivelor Conform Metodologiei de Analizei a Impactului, obiectivele intervenției din partea statului trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia. Astfel, compartimentul respectiv necesită a fi revizuit, fiind stabilite doar obiectivele relevante problemei definite. Din examinarea schiței de proiect, acesta nu conține prevederi, care ar contribui la realizarea obiectivelor propuse. Totodată, informația prezentată la lit. b) și l) nu poate fi calificată ca obiective și necesită a fi exclusă.

Identificarea opțiunilor La sub compartimentul a) informația prezentată la punctele 1 și 2 nu este relevantă din considerentele expuse supra și necesită a fi exclusă.

La sub compartimentul b) sunt redate beneficiile adoptării proiectului de lege. Astfel de informație este irelevantă pentru acest sub compartiment, dar poate să se regăsească la compartimentul Analiza impacturilor opțiunilor, fără a admite dublări. La acest sub compartiment se vor descrie principalele prevederi ale proiectului și se va explica cum acestea țintesc cauzele problemei.

Analiza impacturilor opțiunilor conform Metodologiei de Analiză a Impactului, costurile și beneficiile se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ. Astfel, compartimentul respectiv necesită a fi modificat corespunzător.

Implementarea și monitorizarea La sub compartimentul a) este prevăzut, că implementarea proiectului va fi asigurată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Consideră, că implementarea necesită a fi asigurată de ANSA. Totodată, sunt discutabile afirmațiile expuse la sub compartimentul c) conform cărora se estimează că impacturile noilor reglementări vor fi resimțite odată cu punerea în aplicare a prevederilor proiectului.

Consultarea la sub compartimentul c), în cazul parvenirii unor avize, se va expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

Concluzii: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de Analiză a Impactului. Se recomandă susținerea Analizei de Impact, fiind luate în considerare recomandările expuse.

S-a decis: analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (12 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).